

Forslag til retningslinjer for bruk av KI i vurdering ved Det psykologiske fakultet

Bakgrunn

Kunstig intelligens, og særlig store språkmodeller (LLM), har fundamentalt endret betingelsene for høyere utdanning. Som Malthe-Sørenssen-utvalget påpeker i sin rapport (desember 2025), utfordrer denne teknologien etablerte vurderingspraksiser. For de fleste utdanningene ved Det psykologiske fakultet stiller dette særlige krav, siden vi utdanner studenter som i sin yrkesutøvelse vil være i kontakt med mennesker.

Kunstig intelligens endrer raskt de grunnleggende betingelsene for undervisning og vurdering i høyere utdanning. For å møte denne utviklingen på en faglig forsvarlig og koordinert måte har Det psykologiske fakultet valgt å dele arbeidet med KI i undervisning og vurdering inn i to faser. I fase 1 etableres et felles rammeverk for bruk av KI i vurdering. Målet er å gi emneansvarlige et verktøy som kan tas i bruk allerede fra høstsemesteret 2026, og å sikre at fakultetet har en felles, rettferdig og faglig forsvarlig praksis på plass mens den teknologiske utviklingen fortsetter. Det er vurdert som viktig å etablere dette rammeverket nå, som et første ledd i en bredere og mer helhetlig prosess. Et avklart og omforent rammeverk for vurdering er en nødvendig forutsetning for det videre arbeidet, og gir fagmiljøene et konkret utgangspunkt å jobbe fra.

Fase 2 vil bygge videre på erfaringene fra fase 1 og vil blant annet omfatte en helhetlig faglig og pedagogisk gjennomgang av KI-integrasjon i undervisning og studieplaner, kompetansebygging for vitenskapelig ansatte, og utvikling av fagspesifikke og generelle ressurser på tvers av programmene. "

Saksgang

Retningslinjene har gjennomgått følgende behandlingsprosess:

Tidspunkt	Milepæl og involverte instanser
Høst 2025 – jan. 2026	Utvikling av utkast til retningslinjer ved visedekan for utdanning
Høst 2025	Behandling i Komité for utdanning og etterutdanning (KUE)
21. jan.–13. feb. 2026	Intern høring ved fakultetets institutter, sentre og PSF
Februar 2026	Revidering av retningslinjer på bakgrunn av høringssvar
Mars 2026	Ny behandling i KUE

Ved vedtak av retningslinjene vil de tre i kraft fra Høstsemesteret 2026.

Vesentlige endringer etter høring

Høringen gav konstruktive innspill som er tatt til følge i forslag til oppdaterte retningslinjer. Nedenfor beskrives hvilke endringer som er gjort, og hvilke innspill som vil inngå i det videre arbeidet (fase 2).

Endringer innarbeidet i retningslinjene

1. Kategorisystemet omdøpt fra 1–6 til 0–4

Etter forslag fra PSF er kategorisystemet endret fra 1–6 til 0–4, der kategori 0 representerer null KI-bruk. Dette tydeliggjør kategorisystemets logikk og er mer intuitivt for studenter og ansatte.

2. Tydeliggjøring av at kategoriene er kumulative

Som etterspurt av HEMIL og IKOB er det nå tydelig presisert i innledningen at kategoriene er hierarkiske og kumulative: Det som tillates på et lavere kategorinivå, gjelder også på høyere nivåer.

3. Oversettelse innlemmet i kategori 2a

Etter innspill fra PSF er bruk av KI til oversettelse eksplisitt inkludert som en tillatt bruksform. Da KI nå gjør oversettelse bedre enn tradisjonelle verktøy som Google Translate, er det naturlig at dette behandles eksplisitt i retningslinjene. Oversettelse er plassert i kategori 2a (språkvask og oversettelse).

4. Dokumentasjonskrav innføres for kategori 1 (tidl. kategori 2)

Fagmiljøet ved IPED og andre pekte på at kategori 2 (nå kategori 1) burde ha klarere dokumentasjonskrav. Retningslinjene angir nå at fagmiljøet kan kreve at studenten beskriver sin KI-bruk i forberedelse som et vedlegg, selv om dette ikke er et absolutt krav på kategorinivå 1.

5. KI-deteksjon omtalt i innledende tekst

Som etterspurt av PSF og SFK er det nå tydelig presisert i innledningen at sensorer ikke skal benytte KI-deteksjonsverktøy ved vurdering eller ved mistanke om fusk, og at eksisterende regelverk for fuskessaksbehandling gjelder.

6. Positiv vektlegging av god KI-bruk

PSF pekte på risikoen for at studenter strategisk underrapporterer KI-bruk. Det er nå innarbeidet et avsnitt om at det ikke skal telle positivt å oppgi lavere KI-bruk enn faktisk tillatt bruk. Så lenge studentene holder seg innenfor angitt kategori, er god og kritisk bruk av KI noe som bør verdsettes i vurderingen, ikke noe studenten bør minimere. Samtidig understrekes det at valg av vurderingsform i seg selv er et viktig virkemiddel. Korte hjemmeeksamener med tidspress er for eksempel en vurderingsform der solid fagkunnskap og oversikt er viktig, og der incentivet til å underrapportere derfor i praksis bortfaller.

7. Forbud mot opplasting av sensitiv informasjon utvidet

Etter innspill fra ISP er forbudet mot opplasting av konfidensielt materiale utvidet til også å omfatte konkurransesensitiv informasjon og materiale knyttet til offentlige etater og næringsliv der konfidensialitet er forutsatt. Dette innspillet tydeliggjør også nødvendigheten av at hvert fagmiljø gjør sine vurderinger

samen med studentene rundt hva som er etisk og faglig forsvarlig å laste opp til relevante digitale ressurser som LLMs.

8. Kategoriens kumulativitet og vurderingsformens egnethet tydeliggjort

Innledningen inneholder nå en eksplisitt anbefaling til emneansvarlige om at valg av kategori bør følges opp av en vurdering av om den valgte vurderingsformen egner seg for det ønskede kategorinivået. Særlig for kategori 0 understrekes det at skoleeksamen, muntlig eksamen, muntlige fremlegg og liknende vurderingsformer er mer egnet enn en tradisjonell hjemmeeksamen.

9. Egenerklæring forblir valgfri og kontekstsensitiv

Skepsis til egenerklæring ved null-bruk ble uttrykt av PSF, ISP og IPED. Retningslinjene angir nå at egenerklæring er et mulig tiltak, men at det er opp til fagmiljøene å vurdere om dette er hensiktsmessig.

Innspill som inngår i det videre arbeidet (fase 2)

Høringen avdekket en rekke viktige og legitime problemstillinger som ikke kan løses innenfor rammen av disse overordnede retningslinjene. Disse vil inngå i det videre arbeidet med fakultetets utviklingsarbeid (fase 2), som vil omfatte:

- Helhetlig faglig og pedagogisk vurdering av når studenter bør og ikke bør integrere KI som del av studiet og vurderingen, basert på læringsutbytte, undervisningsform og programlogikk.
- Integrering av fagspesifikk KI i emnebeskrivelser, studieplaner og undervisning
- Kompetansebygging for vitenskapelig ansatte i KI-bruk, inkludert konkrete eksempler på god og utilstrekkelig dokumentasjon av KI-bruk og vurderingsstandarder for sensorer
- Etablering av en eksempeldatabase med eksempler på emnebeskrivelser, eksamensformuleringer, sensorbeskrivelse, dokumentasjonseksempler og egenerklæringer på tvers av alle kategorier
- Avklaringer knyttet til tilrettelegging for studenter med særskilte behov og fremmedspråklige studenter
- Videre samordning med UiBs klassifisering av personverngradering og øvrige retningslinjer på tvers av fakultet
- Harmonisering med nasjonale og UiB-felles retningslinjer ettersom disse utvikles

Arbeidet med eksempeldatabasen og kompetanseheving vil igangsettes parallelt med at retningslinjene trer i kraft.

Behandling i KUE

Kvalitetsutvalget for undervisning og evaluering (KUE) behandlet saken i møte 11.03.26 med følgende vedtak: *KUE støtter forslaget om «Retningslinjer for bruk av kunstig intelligens (KI) i vurdering ved Det psykologiske fakultet» slik de foreligger etter høring og innspill i KUE. Retningslinjene trer i kraft fra høstsemesteret 2026 og revideres årlig.*

Fakultetsledelsens vurdering

Retningslinjene som nå fremmes for vedtak, representerer et gjennomarbeidet og balansert rammeverk for fase 1 av fakultetets utviklingsarbeid for digitale verktøy i utdanning og forskning. De er utviklet med utgangspunkt i de unike hensynene ved et psykologifakultet, der profesjonsetikk, konfidensialitet og utvikling av relasjonell og kommunikativ kompetanse er sentralt.

Høringsprosessen har vist at det er bred støtte til retningslinjenes intensjoner og grunnstruktur. Justeringene som er gjort etter høringen, styrker retningslinjene på konkrete punkter der det var usikkerhet eller uklarhet. Innspillene som videreføres i fase 2, er viktige, og hører naturlig hjemme i et mer helhetlig utviklingsarbeid som krever bredere faglig involvering og mer tid. Retningslinjene legger til rette for at fagmiljøene ved fakultetet kan tilpasse bruken til sine spesifikke læringsmål og kompetansekrav, uten at det overordnede dokumentet blir så detaljert at det oppleves som lite relevant på tvers av programmer. Det vil bygges opp en eksempeldatabase som fagmiljøene kan bruke som ressurs.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret vedtar «Retningslinjer for bruk av kunstig intelligens (KI) i vurdering ved Det psykologiske fakultet» slik de foreligger etter høring. Retningslinjene trer i kraft fra høstsemesteret 2026 og revideres årlig.

Bakgrunn

Kunstig intelligens, og særlig store språkmodeller (LLM), har fundamentalt endret betingelsene for høyere utdanning. Som Malthe-Sørenssen-utvalget påpeker i sin rapport (desember 2025), utfordrer denne teknologien etablerte vurderingspraksiser. For de fleste utdanningene ved Det psykologiske fakultet stiller dette særlige krav, siden vi utdanner studenter som i sin yrkesutøvelse vil være i kontakt med mennesker.

Kunstig intelligens endrer raskt de grunnleggende betingelsene for undervisning og vurdering i høyere utdanning. For å møte denne utviklingen på en faglig forsvarlig og koordinert måte har Det psykologiske fakultet valgt å dele arbeidet med KI i undervisning og vurdering inn i to faser. I fase 1 etableres et felles rammeverk for bruk av KI i vurdering. Målet er å gi emneansvarlige et verktøy som kan tas i bruk allerede fra høstsemesteret 2026, og å sikre at fakultetet har en felles, rettferdig og faglig forsvarlig praksis på plass mens den teknologiske utviklingen fortsetter. Det er vurdert som viktig å etablere dette rammeverket nå, som et første ledd i en bredere og mer helhetlig prosess. Et avklart og omforent rammeverk for vurdering er en nødvendig forutsetning for det videre arbeidet, og gir fagmiljøene et konkret utgangspunkt å jobbe fra.

Fase 2 vil bygge videre på erfaringene fra fase 1 og vil blant annet omfatte en helhetlig faglig og pedagogisk gjennomgang av KI-integrasjon i undervisning og studieplaner, kompetansebygging for vitenskapelig ansatte, og utvikling av fagspesifikke og generelle ressurser på tvers av programmene. "

Saksgang

Retningslinjene har gjennomgått følgende behandlingsprosess:

Tidspunkt	Milepæl og involverte instanser
Høst 2025 – jan. 2026	Utvikling av utkast til retningslinjer ved visedekan for utdanning
Høst 2025	Behandling i Komité for utdanning og etterutdanning (KUE)
21. jan.–13. feb. 2026	Intern høring ved fakultetets institutter, sentre og PSF
Februar 2026	Revidering av retningslinjer på bakgrunn av høringssvar
Mars 2026	Ny behandling i KUE
Mars 2026	Behandling i fakultetsstyret

Ved vedtak av retningslinjene vil de tre i kraft fra Høstsemesteret 2026.

Vesentlige endringer etter høring

Høringen gav konstruktive innspill som er tatt til følge i forslag til oppdaterte retningslinjer. Nedenfor beskrives hvilke endringer som er gjort, og hvilke innspill som vil inngå i det videre arbeidet (fase 2).

Endringer innarbeidet i retningslinjene

10. Kategorisystemet omdøpt fra 1–6 til 0–4

Etter forslag fra PSF er kategorisystemet endret fra 1–6 til 0–4, der kategori 0 representerer null KI-bruk. Dette tydeliggjør kategorisystemets logikk og er mer intuitivt for studenter og ansatte.

11. Tydeliggjøring av at kategoriene er kumulative

Som etterspurt av HEMIL og IKOB er det nå tydelig presisert i innledningen at kategoriene er hierarkiske og kumulative: Det som tillates på et lavere kategorinivå, gjelder også på høyere nivåer.

12. Oversettelse innlemmet i kategori 2a

Etter innspill fra PSF er bruk av KI til oversettelse eksplisitt inkludert som en tillatt bruksform. Da KI nå gjør oversettelse bedre enn tradisjonelle verktøy som Google Translate, er det naturlig at dette behandles eksplisitt i retningslinjene. Oversettelse er plassert i kategori 2a (språkvask og oversettelse).

13. Dokumentasjonskrav innføres for kategori 1 (tidl. kategori 2)

Fagmiljøet ved IPED og andre pekte på at kategori 2 (nå kategori 1) burde ha klarere dokumentasjonskrav. Retningslinjene angir nå at fagmiljøet kan kreve at studenten beskriver sin KI-bruk i forberedelse som et vedlegg, selv om dette ikke er et absolutt krav på kategorinivå 1.

14. KI-deteksjon omtalt i innledende tekst

Som etterspurt av PSF og SFK er det nå tydelig presisert i innledningen at sensorer ikke skal benytte KI-deteksjonsverktøy ved vurdering eller ved mistanke om fusk, og at eksisterende regelverk for fuskesaksbehandling gjelder.

15. Positiv vektlegging av god KI-bruk

PSF pekte på risikoen for at studenter strategisk underrapporterer KI-bruk. Det er nå innarbeidet et avsnitt om at det ikke skal telle positivt å oppgi lavere KI-bruk enn faktisk tillatt bruk. Så lenge studentene holder seg innenfor angitt kategori, er god og kritisk bruk av KI noe som bør verdsettes i vurderingen, ikke noe studenten bør minimere. Samtidig understrekes det at valg av vurderingsform i seg selv er et viktig virkemiddel. Korte hjemmeeksamener med tidspress er for eksempel en vurderingsform der solid fagkunnskap og oversikt er viktig, og der incentivet til å underrapportere derfor i praksis bortfaller.

16. Forbud mot opplasting av sensitiv informasjon utvidet

Etter innspill fra ISP er forbudet mot opplasting av konfidensielt materiale utvidet til også å omfatte konkurransesensitiv informasjon og materiale knyttet til offentlige etater og næringsliv der konfidensialitet er forutsatt. Dette innspillet tydeliggjør også nødvendigheten av at hvert fagmiljø gjør sine vurderinger sammen med studentene rundt hva som er etisk og faglig forsvarlig å laste opp til relevante digitale ressurser som LLMs.

17. Kategoriens kumulativitet og vurderingsformens egnethet tydeliggjort

Innledningen inneholder nå en eksplisitt anbefaling til emneansvarlige om at valg av kategori bør følges opp av en vurdering av om den valgte vurderingsformen egner seg for det ønskede kategorinivået. Særlig for kategori 0 understrekes det at skoleeksamen, muntlig eksamen, muntlige fremlegg og liknende vurderingsformer er mer egnet enn en tradisjonell hjemmeeksamen.

18. Egenerklæring forblir valgfri og kontekstsensitiv

Skepsis til egenerklæring ved null-bruk ble uttrykt av PSF, ISP og IPED. Retningslinjene angir nå at egenerklæring er et mulig tiltak, men at det er opp til fagmiljøene å vurdere om dette er hensiktsmessig.

Innspill som inngår i det videre arbeidet (fase 2)

Høringen avdekket en rekke viktige og legitime problemstillinger som ikke kan løses innenfor rammen av disse overordnede retningslinjene. Disse vil inngå i det videre arbeidet med fakultetets utviklingsarbeid (fase 2), som vil omfatte:

- Helhetlig faglig og pedagogisk vurdering av når studenter bør og ikke bør integrere KI som del av studiet og vurderingen, basert på læringsutbytte, undervisningsform og programlogikk.
- Integrering av fagspesifikk KI i emnebeskrivelser, studieplaner og undervisning
- Kompetansebygging for vitenskapelig ansatte i KI-bruk, inkludert konkrete eksempler på god og utilstrekkelig dokumentasjon av KI-bruk og vurderingsstandarder for sensorer
- Etablering av en eksempeldatabase med eksempler på emnebeskrivelser, eksamensformuleringer, sensorbeskrivelse, dokumentasjonseksempler og egenerklæringer på tvers av alle kategorier
- Avklaringer knyttet til tilrettelegging for studenter med særskilte behov og fremmedspråklige studenter
- Videre samordning med UiBs klassifisering av personverngradering og øvrige retningslinjer på tvers av fakultet

- Harmonisering med nasjonale og UiB-felles retningslinjer ettersom disse utvikles

Arbeidet med eksempeldatabasen og kompetanseheving vil igangsettes parallelt med at retningslinjene trer i kraft.

Behandling i KUE

Kvalitetsutvalget for undervisning og evaluering (KUE) behandlet saken i møte 11.03.26 med følgende vedtak: *KUE støtter forslaget om «Retningslinjer for bruk av kunstig intelligens (KI) i vurdering ved Det psykologiske fakultet» slik de foreligger etter høring og innspill i KUE. Retningslinjene trer i kraft fra høstsemesteret 2026 og revideres årlig.*

Fakultetsledelsens vurdering

Retningslinjene som nå fremmes for vedtak, representerer et gjennomarbeidet og balansert rammeverk for fase 1 av fakultetets utviklingsarbeid for digitale verktøy i utdanning og forskning. De er utviklet med utgangspunkt i de unike hensynene ved et psykologifakultet, der profesjonsetikk, konfidensialitet og utvikling av relasjonell og kommunikativ kompetanse er sentralt.

Høringsprosessen har vist at det er bred støtte til retningslinjenes intensjoner og grunnstruktur.

Justeringene som er gjort etter høringen, styrker retningslinjene på konkrete punkter der det var usikkerhet eller uklarhet. Innspillene som videreføres i fase 2, er viktige, og hører naturlig hjemme i et mer helhetlig utviklingsarbeid som krever bredere faglig involvering og mer tid.

Retningslinjene legger til rette for at fagmiljøene ved fakultetet kan tilpasse bruken til sine spesifikke læringsmål og kompetansekrav, uten at det overordnede dokumentet blir så detaljert at det oppleves som lite relevant på tvers av programmer. Det vil bygges opp en eksempeldatabase som fagmiljøene kan bruke som ressurs.

Forslag til vedtak

Fakultetsstyret vedtar «Retningslinjer for bruk av kunstig intelligens (KI) i vurdering ved Det psykologiske fakultet» slik de foreligger etter høring og innspill i KUE. Retningslinjene trer i kraft fra høstsemesteret 2026 og revideres årlig.

«SLUTT PÅ VEDTAKSFORSLAG»

Stine Lehmann
Dekan

Karen Lomeland Jacobsen
Fakultetsdirektør

12/03/2026/Hege Sygna

Retningslinjer for bruk av kunstig intelligens (KI) i vurdering

Det psykologiske fakultet, Universitetet i Bergen

Innledning

Kunstig intelligens (KI) har raskt blitt en integrert del av studenters hverdag og fremtidige arbeidsliv. Store språkmodeller (Large Language Models, LLM) og liknende generative KI-verktøy kan generere tekst, analysere data, gi tilbakemeldinger og støtte kreative prosesser.

Det psykologiske fakultet anerkjenner at KI-verktøy kan være verdifulle hjelpemidler i læringsprosessen. Samtidig har vi et lovpålagt ansvar for at studentenes kompetanse vurderes på en rettferdig og faglig forsvarlig måte. Disse retningslinjene gir rammer for bruk av KI primært i skriftbaserte vurderingssituasjoner.

Retningslinjene er basert på et kategorisystem (0–4) som gir emneansvarlige fleksibilitet til å tilpasse tillatt KI-bruk til læringsmål og kompetansekrav. Kategoriene er hierarkiske og kumulative: høyere kategorinummer betyr at mer KI-bruk er tillatt, og det som er tillatt i en lavere kategori, er også tillatt i høyere kategorier. Imidlertid er kategori 2a og 2b kvalitativt to ulike kategorier; kategori 2b kan settes uten at dette innebærer bruk av KI beskrevet i kategori 2a.

Hva menes med KI i disse retningslinjene?

I disse retningslinjene refererer «KI» primært til generativ kunstig intelligens, det vil si store språkmodeller (LLM) og lignende verktøy som kan produsere tekst, kode, bilder eller annet innhold basert på instruksjoner (prompts) fra brukeren. En særlig viktig utfordring er at KI i økende grad er innebygd i verktøy studentene bruker daglig, f.eks. tekstbehandling, søkemotorer, referansehåndtering og skriveverktøy, uten at dette alltid er synlig for brukeren. Dette påvirker hvilke vurderingsformer som er egnet på ulike kategorinivå, og understreker behovet for at emneansvarlige velger vurderingsformer som faktisk muliggjør det nivå av KI-bruk (eller ikke-bruk) som ønskes.

Per nå omfatter ikke retningslinjene:

- Vanlige stavekontroll- og grammatikkverktøy uten generativ funksjonalitet
- Søkemotorer uten generative funksjoner
- Fagspesifikke analyseverktøy som ikke har generativ KI (f.eks. tradisjonell statistikkprogramvare uten KI-komponenter)
- Referansehåndteringsverktøy (Zotero, EndNote)

Der det er uklart om et verktøy omfattes av retningslinjene, bør studenten ta kontakt med emneansvarlig for avklaring.

KI-deteksjon og håndtering av mistanke om regelbrudd

Fakultetet vil per nå ikke benytte KI-deteksjonsverktøy i fuskesaksbehandling, i tråd med nasjonale anbefalinger. Sensorer skal heller ikke benytte slike verktøy ved vurdering eller ved mistanke om fusk. Eksisterende regelverk for fuskesaksbehandling gjelder, og mistanke om brudd på retningslinjene håndteres gjennom ordinære prosedyrer ved UiB.

Særskilte hensyn ved Det psykologiske fakultet

Det psykologiske fakultet huser profesjons- og disiplinprogrammer innen psykologi, pedagogikk, logopedi, barnevern, helsefremmende arbeid og global utvikling. Disse utdanningene forbereder studenter til yrkesutøvelse med direkte kontakt med barn, elever, klienter, pasienter og brukere av ulike tjenester. Dette stiller særlige krav til håndtering av KI i vurdering.

Profesjonsetikk og konfidensialitet

Studentene ved våre utdanninger arbeider med case, intervjuer, observasjoner, testdata og annet materiale som kan inneholde sensitiv eller konfidensiell informasjon. Taushetsplikt og personvernlovgivning gjelder fullt ut.

Derfor gjelder følgende absolutte forbud:

Konfidensielt, personidentifiserbart, indirekte identifiserbar, eller annet sensitivt materiale skal ALDRIG lastes opp til KI-verktøy.

Dette inkluderer, men er ikke begrenset til:

- Kasus-beskrivelser med indirekte identifiserbar informasjon
- Intervjutranskripsjoner med personopplysninger
- Testprotokoller og vurderingsdata
- Observasjonsnotater fra praksis/observasjonsøvelser
- Journalnotater og liknende dokumentasjon
- Bilder, video- eller lydopptak
- Materiale knyttet til konkurransesensitiv informasjon eller offentlige etater og næringsliv der konfidensialitet er forutsatt

Selv fullstendig anonymiserte kasus kan inneholde indirekte identifiserbar informasjon. Videre vil det ved flere tilfeller være aktuelt at ressurser som gjøres tilgjengelig i forbindelse med vurderingen (f.eks. kasus eller aidentifiserte data) regnes som «internt» etter UiBs rammeverk for klassifisering av informasjon og personvern. I slike tilfeller kan emneansvarlig eventuelt også veileder konkret instruere om hva studenten kan og ikke kan laste opp i ulike digitale ressurser/ KI-modeller. Studenter må også vurdere risikoen grundig, og ved tvil kontakte emneansvarlig eller veileder før eventuell bruk av KI.

Kompetanseutvikling og læringsmål

Våre utdanninger har læringsmål som krever at studentene utvikler kommunikative og relasjonelle kompetanser gjennom ferdighetstrening og øving på blant annet formuleringer og bevisst bruk av ord. Dette kan innebære:

- Faglige resonnement: Evne til å gjøre faglige vurderinger basert på teori, erfaring og skjønn (diagnostisk tenkning, pedagogisk analyse, logopedisk vurdering, barnefaglig skjønn)
- Kommunikativ kompetanse: Evne til empatisk, nyansert og profesjonell kommunikasjon med barn, elever, klienter, foresatte og samarbeidspartnere
- Relasjonskompetanse: Evne til å bygge tillitsfulle relasjoner og forstå mellommenneskelige dynamikker
- Etisk refleksjon: Evne til selvstendig, autentisk refleksjon over etiske dilemmaer og profesjonelle utfordringer

- Refleksjonsnivå: Evne til grundig og kritisk analyse av data, situasjoner og problemstillinger

Bruk av KI kan undergrave vurdering av slike kompetanser og relaterte læringsmål. Restriktiv bruk (kategori 0–1) vil derfor være aktuelt i mange vurderingssituasjoner, særlig når kjernekompetanse, egnethet eller skikkethet er del av vurderingen. Emneansvarlige oppfordres til å velge vurderingsformer som er tilpasset det ønskede kategorinivå.

Hvordan retningslinjene skal brukes

For emneansvarlige

Fakultetet oppfordrer til samarbeid mellom emneansvarlige for å sikre konsistens og progresjon i håndtering av KI-bruk gjennom studieprogrammene.

Ved utforming av eksamensoppgaver eller vurderingsformer, velges relevant kategori (0–4) basert på:

- Oppgavens læringsmål
- Hvilken kompetanse som skal vurderes
- Om oppgaven inngår i skikkethetsvurdering
- Faglig innhold og metodisk tilnærming
- Hvilken vurderingsform som faktisk muliggjør det ønskede kategorinivå

I eksamensoppgaven må det tydelig fremkomme hvilken kategori som gjelder, hva kategorien innebærer (tillatt og ikke tillatt), og forventet dokumentasjon av KI-bruk. Det bør også forklares hvorfor kategorien er valgt.

Valget av kategori bør gjenspeiles i sensorveiledning. Dersom kategori 2–4 er valgt, bør studentens dokumentasjon og kritiske refleksjon over KI-bruk inngå i vurderingen. En god og reflektert bruk av KI, innenfor kategorien, bør verdsettes. Det skal ikke telle positivt at studenter oppgir lavere KI-bruk enn det de faktisk har hatt. Så lenge studentene holder seg innenfor den angitte kategorien, er det et pluss at de viser effektiv og reflektert bruk av KI – ikke at de forsøker å minimere bruken.

Bruk av egenerklæring er et mulig tiltak for å synliggjøre studentenes KI-bruk, særlig i kategori 0. Erfaringene med egenerklæring er imidlertid blandede, og det er ikke alltid et ideelt virkemiddel. Det er opp til fagmiljøene å vurdere om egenerklæring er aktuelt å benytte.

For studenter

Som student er du ansvarlig for å:

- Lese og forstå hvilken kategori som gjelder for den aktuelle oppgaven/eksamen
- Følge retningslinjene nøye: brudd kan betraktes som juks/fusk
- Dokumentere all bruk av KI ærlig og grundig, som spesifisert i kategorien
- Reflektere over hvordan KI-bruk påvirker din egen læring
- Spørre emneansvarlig eller veileder hvis noe er uklart
- Aldri laste opp konfidensielt eller personidentifiserbart materiale til KI-verktøy

Tilrettelegging og språklig mangfold

Fremmedspråklige studenter og studenter med særskilte behov kan ha et mer sammensatt forhold til KI-verktøy. Emneansvarlige bør ved valg av kategori og vurderingsform ta hensyn til at disse studentene kan ha legitime behov for språklig støtte, og at dette kan ivaretas innenfor de høyere kategoriene (særlig kategori 1 og 2). Studenter med tilretteleggingsbehov oppfordres til å ta kontakt med studieseksjonen for avklaring.

Kategorisystem for KI-bruk i vurdering

Tabellen nedenfor beskriver de seks kategoriene (0–4). Kategoriene er kumulative: tillatt bruk på lavere nivå gjelder også på høyere nivå.

Kategori	Beskrivelse	Dokumentasjon
0 Ingen KI-bruk	Alle deler av arbeidet skal gjøres av studenten uten bruk av KI. Dette inkluderer forberedende faser som idémyldring, inspirasjon til tema og valg av problemstillinger. <i>Denne kategorien egner seg best ved vurderingsformer som i seg selv utelukker KI-bruk, som skoleeksamen uten hjelpemidler, muntlig eksamen og liknende. Ved hjemmeeksamen vil denne kategorien kreve særlig bevissthet fra emneansvarlig om at KI er tilgjengelig og vanskelig å kontrollere.</i> Eksempel på formulering i eksamensoppgave: <i>«Denne oppgaven skal løses uten bruk av KI-verktøy (kategori 0). All tekst, argumentasjon og refleksjon skal være ditt eget arbeid. Du skal heller ikke bruke KI i forberedende faser som idémyldring.»</i>	Hvis aktuelt bes studenten å bekrefte at det ikke er brukt KI i egenerklæring ved innlevering. <i>Bruk av egenerklæring er opp til fagmiljøet å vurdere.</i> <i>Alternativet er å velge en vurderingsform som i seg selv utelukker KI-bruk (f.eks. skoleeksamen).</i> Eksempel på formulering: "I denne oppgaven har ikke KI-verktøy blitt benyttet."
1 KI til idémyldring og igangsetting	KI kan brukes som støtte til generelle aktiviteter som informasjonssøk, å få oversikt over et tema og aktuelle problemstillinger, som samtalepartner i arbeidet med fagstoffet, og til å drøfte vinklinger og fremstillinger av faglige tema. All tekst og alle deler av den ferdige besvarelsen er produsert av studenten selv. <i>Skillet til kategori 0: Idémyldring og faglig sparring med KI er tillatt, men KI brukes ikke til å produsere eller forbedre tekst.</i> Eksempel på formulering:	Studenten bekrefter at all tekst i besvarelsen er skrevet av studenten selv. Fagmiljøet kan kreve at studenten beskriver hvordan KI er brukt i forberedelsen, som et vedlegg. Eksempel på studentbeskrivelse: <i>«Jeg brukte ChatGPT til å få oversikt over formative og summative vurderingsformer. Dette hjalp meg å strukturere lesingen av pensum. Ingen tekst</i>

Kategori	Beskrivelse	Dokumentasjon
	«Du kan bruke KI til idémyldring og for å få oversikt over temaet (kategori 1), men all tekst i besvarelsen må være skrevet av deg selv.»	fra KI er kopiert inn i besvarelsen.»
2a KI til språkvask og oversettelse	KI-verktøy kan brukes til å forbedre studentens egen tekst gjennom korrekturlesing, språkvask, tekstforbedring og oversettelse. Alt faglig innhold, alle argumenter og all klinisk/faglig resonnering (der dette er aktuelt) må være studentens eget. Eksempel på formulering: «Du kan bruke KI til å forbedre og oversette din egen tekst (kategori 2a), men alt faglig innhold og all argumentasjon må være ditt eget. Beskriv bruk av KI i vedlegg: • Verktøy og versjon • Hvilke deler av teksten som er bearbeidet/oversatt • Begrunnelse for bruken • Hvordan du sikret at innholdet forble ditt eget»	Eksempel på studentbeskrivelse: «Jeg brukte Claude (versjon), til å forbedre språket i litteraturgjennomgangen (s. 3–8). Norsk er mitt tredjespråk og jeg ønsket at argumentene mine kom tydelig frem. Jeg leste gjennom alle forslag kritisk. Innholdet og argumentasjonen er mine egne.»
2b KI til visuelle fremstillinger og tekniske verktøy	KI-verktøy kan brukes som støtte til presentasjon av faglig innhold basert på egne data, resultater eller analyser (figurer, grafer, tabeller og kode). Studenten er ansvarlig for det innleverte resultatet og må nøye evaluere alt KI-generert innhold. Eksempel: «Du kan bruke KI til å lage figurer, grafer og tabeller, og til å generere kode for analyse (kategori 2b). Du må selv tolke og diskutere resultatene. Dokumenter bruk av KI i vedlegg: • Verktøy og versjon • Hvilke figurer/grafertabeller/kode det gjelder • Prompt/ledetekst (hvis relevant) • Kilde hvis basert på andres arbeid»	Eksempel på studentdokumentasjon: "Jeg brukte ChatGPT 4 til å generere R-koden for å lage Figur 3 (side 22), som viser resultatene fra en regresjonsanalyse av sammenhengen mellom transformasjonsledelse og medarbeidertilfredshet. Prompt: 'Lag ggplot-kode for scatterplot med regresjonslinje med følgende variabler (...) til bruk i R markdown'. Jeg verifiserte at figuren var korrekt ved å sammenligne med rådata og output fra egen analyse. Tolkningen av resultatene (side 22–24) og diskusjonen av implikasjoner for lederutvikling er min egen."

Kategori	Beskrivelse	Dokumentasjon
3 KI til analyse og fortolkning (begrenset)	KI kan brukes som støtteverktøy for å analysere og fortolke faglig innhold, men studenten må alltid ha hovedansvaret for analyse og tolkning. Eksempel: «Du kan bruke KI som støtte til analyse (kategori 3), men du må alltid gjøre uavhengig analyse først og kritisk vurdere alle KI-forslag. Kasus som oppgaven baserer seg på klassifiseres til internt bruk (Gul) og skal IKKE lastes opp til nettbaserte KI-modeller eller andre usikre digitale tjenester. KI-bruk dokumenteres i vedlegg: • Verktøy og versjon • Nøyaktig hvordan KI er brukt • Prompts/ledetekster • Hvilke deler av analysen som er KI-assistert vs. eget arbeid • Hvordan KI-output ble validert • Hvilke KI-forslag som ble forkastet og hvorfor • Begrunnelse for hvorfor KI var nødvendig/hensiktsmessig» «I denne oppgaven kan du bruke KI som støtteverktøy for analyse av datasettet (kategori 4), men du må gjøre en uavhengig analyse først og kritisk vurdere alle KI-forslag. KI-bruk dokumenteres i vedlegg: (...)»	"Jeg analyserte først dokumentet manuelt og identifiserte 8 hovedtemaer. Deretter brukte jeg ChatGPT (versjon) for å sjekke om jeg hadde oversett noen mønstre (se oversikts av prompt og oppfølgingsspørsmål vedlagt)." KI foreslo 3 tilleggstemaer (tema 1, tema 2, tema 3) som jeg vurderte, men forkastet 2 av dem (tema 2 og 3) fordi de ikke var konsistente med min forståelse av datamaterialet. Det tredje temaet var en underkategori av et eksisterende tema. Endelig tematisk struktur og alle tolkninger er mine egne."
4 Full KI-integrasjon (kun når eksplisitt spesifisert)	KI kan brukes gjennomgående som støtte til eksamensarbeidet, som en «co-pilot», for å oppfylle kriteriene satt for vurderingen. Studenten er ansvarlig for det innleverte resultatet og må evaluere alt KI-innhold kritisk. Eksempel: «Denne oppgaven handler om å utvikle kompetanse i kritisk bruk av KI i forskning. Du skal bruke KI som co-pilot (kategori 4) for å utvikle et forskningsdesign, og deretter kritisk evaluere prosessen og resultatet.	<i>Eksempler på dokumentasjon vil inngå i fakultetets eksempeldatabase.</i>

Kategori	Beskrivelse	Dokumentasjon
	<i>Dokumentasjon av prosessen er en sentral del av vurderingen og må inkludere:</i> • <i>Verktøy og versjon</i> • <i>Alle relevante prompts</i> • <i>Hvordan KI er brukt i hver fase av arbeidet</i> • <i>Kritisk refleksjon over KI-bidrag</i> • <i>Hva studenten selv bidro med</i> • <i>Hvilke KI-forslag som ble forkastet og hvorfor</i> • <i>Læring fra prosessen»</i>	

Revidering av retningslinjene

KI-teknologi utvikler seg raskt, og pedagogisk praksis må følge med. Disse retningslinjene vil bli revidert årlig, eller ved behov (f.eks. ved nye KI-verktøy eller funksjonaliteter, erfaringer fra bruk, eller endrede lokale, nasjonale eller internasjonale retningslinjer).

Det psykologiske fakultet

Dato
16.02.2026

Referanse
2024/2026

Svar fra IKOB - Høring retningslinjer for bruk av KI i vurdering ved Det psykologiske fakultet

Det psykologiske fakultet har bedt enhetene om innspill til foreslåtte retningslinjer for bruk av kunstig intelligens i vurdering. Ved Institutt for klinisk og biologisk psykologi (IKOB) ble høringen sendt ut til programansvarlig for profesjonsemlene, programansvarlig for logopedi og faggruppeansvarlig for emner som har programansvarlig ved andre institutt. Disse ble bedt om å sammenfatte innspill fra sine grupper. I tillegg ble høringen tatt opp i fellesmøte og sendt ut på felles e-postliste til alle ansatte som ble bedt om å gi sine tilbakemeldinger til aktuell programansvarlig.

Ved fristens utløp hadde vi fått inn to sammenfattede innspill, som legges ved her.

Høringsinnspill fra gruppen med tilhørighet til profesjonsstudiet

Emneansvarlig-gruppen ved profesjonsstudiet i psykologi og master i psykologi ved Institutt for klinisk og biologisk psykologi takker for muligheten til å gi innspill til utkastet til retningslinjer for bruk av KI i vurdering. Vi setter pris på at fakultetet tar tak i denne problemstillingen, og vil her gi våre tilbakemeldinger på retningslinjene.

Dokumentet gir klare og nødvendige føringer for håndtering av konfidensielt materiale.

Vi støtter retningslinjenes vektlegging av at visse kjernekompetanser – som faglig resonnement, kommunikativ kompetanse, relasjonskompetanse og etisk refleksjon – krever at studenten utvikler sine egne formuleringer og tanker. Bruk av KI kan undergrave vurderingen av disse kompetansene, og det er derfor fornuftig at retningslinjene åpner for restriktiv bruk (kategori 1-2) i flere vurderingssituasjoner ved våre utdanninger.

Samtidig ser vi noen vesentlige utfordringer med implementeringen av retningslinjene, særlig knyttet til graderingen fra kategori 2 til 6:

I kategoriene 3-6 kreves det økende grad av dokumentasjon av KI-bruk. Dette vil i praksis innebære at sensorer må forholde seg til omfattende prompt-logger som vedlegg til studentbesvarelser. Dette reiser flere spørsmål:

Postadresse
Universitetet i Bergen
Institutt for klinisk og biologisk psykologi
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:
post@uib.no
Organisasjonsnummer
874 789 542

Saksbehandler
Bjørn Olav Telnes
Telefon: 55588287
Mobil:
E-post: Bjorn.Telnes@uib.no

- Hvordan skal disse prompt-loggene vurderes? Skal de inngå i karaktersettingen, eller skal de primært tjene som kontroll av at retningslinjene er fulgt?
- Hvilken vekt skal dokumentasjonen av KI-bruk ha i forhold til det faglige innholdet i besvarelsen?
- Hvordan skal sensorer håndtere situasjoner der prompt-loggen tyder på mer omfattende KI-bruk enn studenten har oppgitt, eller der det er uklarheter i dokumentasjonen?
- Hvordan skal vi vurdere kvaliteten på studentens kritiske evaluering av KI-output, særlig i kategori 5 og 6?
- Vurdering av omfattende prompt-logger vil være tidkrevende. Dette reiser spørsmål om ressurser til sensurarbeid, særlig for store emner, BA-, master- og hovedoppgaver.

Retningslinjene definerer i dag KI primært som store språkmodeller (LLM) som produserer innhold basert på instruksjoner. Vi vil påpeke at teknologien allerede er i ferd med å bevege seg forbi enkle "prompts".

Vi ser nå fremveksten av KI-agenter som kan utføre komplekse, flertrinns oppgaver med minimal menneskelig styring. Dette gjør begrepet "prompt-logg" mindre relevant, da interaksjonen mellom bruker og maskin blir mer skjult og automatisert.

Selv om det legges opp til årlig revidering, frykter vi at retningslinjene vil være utdaterte allerede ved inneværende semester. Vi foreslår at det i større grad fokuseres på prinsipper for integriteten av sluttproduktets, heller enn detaljert dokumentasjon av tekniske mellomtrinn. Disse tekniske mellomtrinnene endrer såpass raskt karakter at det vanskelig kan utarbeides normer for detaljert dokumentasjon.

Høringsinnspill fra faggruppen med emner som har programansvarlig ved ISP

PSYK115, PSYK140 og PSYK207 har skole-eksamensform uten bruk av hjelpemidler, og det er ingen andre skriftlige innleveringer hvor bruk av KI er aktuelt.

Generelt synes emneansvarlige at retningslinjene for eksamensoppgaver går i en riktig retning. Det å dokumentere bruk av KI på riktig måte vil være læringsfremmende, men det vil også ta tid; for eksempel å forklare hvorfor man har valgt output X i stedet for output Y og studentens bekreftelse av autenticitet. Vil studentene miste interessen for å bruke KI? På den annen side, vil vi som sensorer/foreleser/emneansvarlig være pålagt å dobbeltsjekke studentenes KI strategi?

Det kan være nyttig for student og sensor/foreleser/emneansvarlig å ha anvendte eksempler for hver kategori. F.eks. gjelder kategori 1 for skriving av kliniske evalueringer i emnet PSYKXXX, osv.

Én strukturell tilbakemelding fra denne faggruppen er å kommunisere tydelig om de 6 kategoriene er hierarkisk organisert, eller ikke. Det synes som om de er avskilt fra hverandre, men det kan også tolkes som om man velger kategori 3 gjelder også dokumentasjon i kategori 2.

Aspekter ved BA/master/hovedoppgaver:

1. Skal studenter legge til en egenerklæring om bruk av KI som blir inkorporert i oppgavemalen, eller et notat i Inspira?
2. Studenter følger APA retningslinjer. Dette bør legges til, enten som en egen kategori eller under språkvask
3. Det samme gjelder litteratursøk. Det er ok at et av hjelpemidlene for å finne relevant litteratur er KI (såfremt studentene kjenner til begrensningene). Kan det bli lagt til som en egen kategori eller under «idemyldring»?
4. Flere kategorier er kanskje litt mindre oversiktlig, men på den andre siden tillater det å velge det man trenger. For eksempel, hvis studentene bruker KI for idemyldring kan de også bruke KI til litteratursøk. Om begge er i den samme kategorien, kan ikke emneansvarlig velge en av dem bort.
5. Retningslinjene bør være tydelige (helst entydige) slik at man (mer) enkelt kan forholde seg som sensor. Hva er terskelen for at alarmbjellen ringer hos en sensor, og når ikke? Hvordan kan man vurdere om studenten brukte KI (mye) mer enn vedlegg/egenerklæring tilsier, og hva kan en sensor da gjøre?
Mest sannsynlig er ikke dette i mandatet til komiteen, men hvis retningslinjene er grundige kan resten av jobben (lage eksamensspørsmål og sensurere) være en enklere (og rettferdig) jobb.

Med vennlig hilsen

Frøydis Morken
instituttleder

Bjørn Olav Telnes
administrasjonssjef

Kopi
Hege Sygna

Dato
18.02.2026

Referanse
2024/2026

Svar fra PSF - Høring retningslinjer for bruk av KI i vurdering ved Det psykologiske fakultet

Vi ønsker særlig innspill på følgende punkter:

- Kategoriene og dokumentasjon: Er de seks kategoriene tilstrekkelig tydelige, og er dokumentasjonskravene proporsjonale med KI-bruken?
 - Vi foreslår en ekstra kategori. Denne kategorien vil være den laveste og gå ut på bruk av KI til oversettelse og lignende hjelp. Vi foreslår dette som følge av at KI gjør denne type arbeid bedre enn andre typer eksisterende verktøy som ikke er av generative karakter slik som google oversetter.
 - Når det gjelder dokumentasjonskrav på de lavere kategoriene foreslår vi at man kan åpne opp for å huke av hvilken KI kategori man har brukt. HS er bekymret for at arbeidsmengden for dokumentasjonen er for høy. Når denne blir for høy, kan dette bli en barriere for at studenter er ærlige da unndragelse eller underrapportering er tidsbesparende.
- Studenterklæring for kategori 1: Hvordan stiller fagmiljøet seg til kravet om egenerklæring når KI-bruk er helt forbudt? Er dette praktisk gjennomførbart
 - Dersom det skal være kategori 1 (null bruk) burde oppgaveformen passe til en slik kategori. Det vil dermed mest sannsynlig være mest hensiktsmessig å ha kategori 1 kun ved saleksamen eller lignende eksamensformen. Vi tror det vil være vanskelig for studentene å forholde seg til null bruk ved hjemmeeksamen eller hjemmeoppgaver.
- Sensitivt og anonymisert materiale: Det foreslås et absolutt forbud mot å laste opp konfidensielt materiale til KI-verktøy. Bør vi åpne for bruk av anonymiserte data (se eksempel under kategori 5), eller bør vi holde på et kategorisk forbud pga. risiko for indirekte identifisering?
 - Vi tenker at det ikke burde åpnes opp for bruk av anonymiserte data. Vi er for kategorisk forbud.
- Praktisk anvendelse: Mangler det viktige presiseringer eller eksempler for å gjøre retningslinjene mer anvendelige?

Postadresse
Universitetet i Bergen
Det psykologiske fakultet
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:
post@uib.no

Organisasjonsnummer
874 789 542

Saksbehandlar
Hege Sygna
Telefon: 55586282
Mobil:
E-post: Hege.Sygna@uib.no

- Vi savner et eksempel av egenerklæring på kategori 6. Vi ønsker også en mer fullstendig guide for hvordan egenerklæringer burde se ut i forhold til de forskjellige kategoriene. Studentene har per dags dato liten kompetanse og erfaring til å lage slike egenerklæringer. En guide vil dermed hjelpe studentene til at egenerklæringen og dokumentasjonen er korrekt og hensiktsmessig.
- Vi ønsker også en mer beskrivende innledning om formålet til disse retningslinjene og hva hensikten er med de for studentene. Det er uttrykt bekymring om at det er positive sider ved å oppgi lavere KI bruk enn det studentene faktisk har brukt. Det burde presiseres at god og kritisk bruk av KI teller positivt snarere enn negativt.

Andre innspill:

- Det ønskes mer informasjon om hvordan bruk og dokumentasjon av KI bruk vil påvirke vurdering og karakter. Vil selve dokumentasjonen og bruken av KI påvirke hvilken karakter studentene vil få?
- Vi ønsker også presisering i retningslinjene at sensor ikke bruker KI-deteksjon ved vurdering av oppgaver og eksamen, og ved gransking av fusk.
- Vi tenker også at det vil være mer tydelig med kategoriene 0-5 enn 1-6, der 0 symboliserer null bruk.

Mvh

Anniken Holthe

Leder i psykologisk studentforening

Det psykologiske fakultet

Dato
13/02/2026

Referanse
2024/2026

Høringssvar fra Senter for krisepsykologi om retningslinjer for bruk av KI i vurdering ved Det psykologiske fakultet

Senter for krisepsykologi har gjennomgått de foreslåtte KI retningslinjene. Vi vurderer forslaget til retningslinjer som grundig, relevant og i store trekk godt forankret i behovet våre fagmiljøer har på dette området. Vi synes særlig følgende momenter som viktige og godt beskrevet i retningslinjene:

- Dokumentet gir tydelige rammer for etisk forsvarlig bruk av KI, særlig når det gjelder taushetsplikt og en tydelig og nødvendig vektlegging av konfidensialitet og forbud mot å laste opp sensitiv informasjon til KI.
- Vi finner at inndelingen i kategorier gir både studenter og faglærere et godt verktøy for å differensiere bruk av KI i ulike vurderingssituasjoner.
- Dokumentasjonskravene (spesielt i kategori 3–6) er tydelige og godt begrunnet. Disse gir studentene grunnlag for kritisk refleksjon og ansvarlig bruk av KI, noe som vil bli stadig viktigere både innenfor utdanningssektoren og i arbeidslivet.
- Retningslinjene tydeliggjør også hvorfor KI ikke alltid kan brukes i vurdering av kjernekompetanser som relasjon, kommunikasjon, skjønnsutøvelse og etisk refleksjon, noe som er avgjørende innenfor våre fagfelt.

Samtidig ser vi noen klare utfordringer ved dokumentet:

- Et viktig grunnlag for studenters bruk av KI innebærer også hva fakultetet forventer at studenter kan om KI, hva fagmiljøene kan eller skal tilby av opplæring.
- I praksis kan det være vanskelig for studenter å vurdere når KI kun forbedrer språk, og når det begynner å påvirke struktur og argumentasjon. Dette kan føre til utilsiktede regelbrudd. Her kan gjerne eksempler på dette også inkluderes i tabellen.
- Studenter med språkutfordringer (e.g. fremmedspråklige) eller behov for tilrettelegging (e.g. dysleksi) kan være særlig avhengige av KI for å få teksten sin frem. Det er derfor mulig at dokumentet burde adressere dette spesielt.

Postadresse
Universitetet i Bergen
Senter for krisepsykologi
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:
post@uib.no

Organisasjonsnummer
874 789 542

Saksbehandler
Arne Magnus Morken
Telefon: 55589080
Mobil:
E-post: Arne.Morken@uib.no

- Kravene i kategori 4–6 er omfattende og detaljerte. Selv om formålet er viktig, kan dette føre til betydelig merarbeid både for studenter og sensorer. Det kan også skape ulik praksis på tvers av emner og fagmiljøer. Vi mener det hadde vært en fordel å ha felles retningslinjer på hele UiB, siden studenter samsnakkes på tvers av fakulteter. Vi lurer for eksempel på hvorfor psykologisk fakultet velger å legge til en kategori i tillegg til det for eksempel SV fakultetet har, eller hvorfor kategoriene er ulike de på medisinsk fakultet selv om det er like mange kategorier.
- Erfaringer fra vårt fagmiljø med sensurering og mistanke om utstrakt bruk av KI medfører stor usikkerhet med hvordan dette skal håndteres. Retningslinjene sier lite om hvordan bruk av KI utover det som er tillatt, faktisk skal vurderes og håndteres i praksis. Dersom praksis er at slik bruk må kunne bevises, samtidig som det ikke finnes tilfredsstillende systemer for å gjøre nettopp dette (slik vi for eksempel har for plagiatkontroll), kan det i realiteten bli svært krevende å følge opp at studentene faktisk overholder retningslinjene.
- Utviklingen innenfor KI går meget fort der konkrete formuleringer om verktøy, funksjoner eller versjoner raskt kan bli utdaterte. Dette krever hyppig revisjon av både dokumentet og praksis.

På bakgrunn av våre innspill anbefaler vi følgende presiseringer:

- tydeliggjøre hva studentene kan forvente av opplæring.
- tydeliggjøre forskjellen mellom språklig støtte og KI-påvirkning av innhold.
- utvikle en felles mal for KI-dokumentasjon.
- harmonisere retningslinjene på tvers av fakulteter på UiB.
- inkludere et avsnitt om bruk av KI knyttet til tilrettelegging ved ulike språkutfordringer.
- inkludere et avsnitt om hvordan bruk av KI utover det som er tillatt skal vurderes og håndteres i praksis.
- Inkludere rutiner for revidering av dokumentet for å følge den teknologiske utviklingen.

Vi støtter helheten i forslaget og ser det meget positivt at det kommer klare retningslinjer for studenters bruk av KI. I anbefalingene skriver vi at dokumentet bør presisere hva studentene kan forvente av opplæring. Dette medfører imidlertid også at fakultetet bør vurdere hvilken kunnskap ansatte trenger, og gjerne lage retningslinjer og opplæring av ansatte.

Med vennlig hilsen

May Aa. Hauken
senterleder

Kopi
Hege Sygna

Hege Sygna

Dato
12.02.2026

Referanse
2024/2026

Svar fra HEMIL: Høring retningslinjer for bruk av KI i vurdering ved Det psykologiske fakultet

Først av alt vil vi berømme undervisningsdekan/fakultetsledelse for et godt utkast til KI-retningslinjer. Vi er glade for at fakultet tar styring over og gir råd om dette temaet.

På HEMIL diskuterte vi retningslinjene på undervisningsdagen vår 06.02. og et utkast til innspill ble laget basert på det som kom fram i diskusjonen. Dette utkastet ble deretter sirkulert på Teams til alle på instituttet for endelige innspill.

Under følger våre innspill til retningslinjene, som også inkluderer noen generelle refleksjoner om behov vi ser for ytterligere veiledning og styrking av undervisningsstabens kompetanse, og hva vi frykter kan gå tapt ved overdreven KI-bruk.

1) Det må innledningsvis presiseres om kategoriene 1-6 er *kumulative* eller ei, dvs. om det som tillates i de lavere kategoriene også gjelder i de høyeste kategoriene.

2) *Skille KI og andre søkemotorer/digitale verktøy:*

S.1 Her står det at retningslinjene ikke omfatter

- Vanlige stavekontroll- og grammatikkverktøy uten generativ funksjonalitet
- Søkemotorer (Google, Bing) uten generative funksjoner
- Referansehåndteringsverktøy (Zotero, EndNote)

Vi mener at det i noen tilfeller er umulig å skille mellom KI-baserte verktøy og andre søkemotorer; gjør man et google-søk blir man automatisk koblet opp mot KI, og EndNote har også funksjoner som ser ut til å bygge på KI (tilbyr å lage sammendrag).

Postadresse
Universitetet i Bergen
Institutt for helse, miljø og likeverd
(HEMIL)
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:
post@uib.no

Organisasjonsnummer
874 789 542

Saksbehandler
Maria Luttges Mathieu
Telefon: 55 58 32 57
Mobil:
E-post: Maria.Luttges@uib.no

3) Personvern:

a) *Presisering av hva som menes med personopplysninger*

I retningslinjene står det at konfidensielt, personidentifiserbart eller sensitivt materiale aldri skal lastes opp til KI-verktøy. På listen over slikt materiale står blant annet intervjutranskripsjoner med personopplysninger. Vi mener det er nødvendig å presisere hva som konkret menes med «personopplysninger», slik at både studenter og ansatte tydelig forstår hvilke typer informasjon som faller inn under dette.

b) *Bruk av KI i analyse av intervjumateriale (kategori 5)*

I eksemplet som gis for kategori 5 åpnes det for at studenten kan laste opp intervjumateriale til analyse i Chat GPT. Vi mener at slik opplasting krever betydelig større varsomhet. Selv anonymiserte intervjuer kan inneholde gjenkjennbare detaljer. Derfor bør opplasting kun tillates i tett samarbeid med veileder, og retningslinjene bør tydeliggjøre at dette kun skal skje gjennom sikre tjenester, som for eksempel UiBs Co-Pilot. Dette bidrar til å sikre at sensitivt datamateriale ikke brukes av KI-modeller i senere prosesser.

4) I eksemplene som løftes fram ligger hovedvekten på *datamateriale*, særlig hvordan dette skal behandles, tolkes, analyseres og skrives om. Særlig med tanke på masteroppgaveskriving bør retningslinjene/eksemplene også omfatte andre sentrale deler av oppgaven, som teoridiskusjon og litteraturgjennomgang.

5) Studentene blir i retningslinjene oppfordret til å *vurdere KI-genererte svar kritisk*, for eksempel i kategori 4 hvor det står at studenten må «nøye evaluere alt KI-generert innhold». Samtidig er det uklart hvordan studenter faktisk skal kunne identifisere feil eller mangler i KI-svar. Vi mener derfor at retningslinjene i større grad bør tydeliggjøre behovet for kritisk kildebruk, kildekritikk, faktasjekk og triangulering som konkrete strategier for å håndtere KI-tekster som fremstår som både korrekte og overbevisende.

6) *Vurdering:*

a) Tradisjonelt så har man vurdert språklig fremstilling og organisering av tekst som del av karactersettingen av en lengre skriftlig oppgave, f.eks. en hjemmeeksamen eller et kurs-paper. Men (hvordan) skal man gjøre dette når/om alle tekster er KI-behandlet til språklig perfeksjon? Se også pkt. 8 om faren for å miste språklige nyanser og variasjon.

b) I retningslinjene er det presisert at når vi vurderer studenters arbeid så skal vi også vurdere studentens presentasjon av deres KI-bruk. Hvordan tenker man at dette skal gjøres? Studenter som ikke har brydd seg med å være grundige eller har brukt KI ubevisst vil ikke ha redegjort ordentlig for sin KI-bruk. Men vil vi greie å fange det opp når det mangler? Her trengs det mer veiledning, både for faglærere og sensor. Det kan også være behov for tydeligere føringer for sensorveiledning og karactersetting ut fra grad av KI bruk. Om denne er gjennomgående utstrakt, vil det påvirke karakteren der studenten skal bli vurdert ut fra kompetanse som "kan arbeide sjølvstendig med eit omfattande forskingsarbeid" eller "har evne til å fremje sjølvstendige vurderingar og refleksjonar knytta til forskingstemaet".

c) Med slike krav til utvidet vurdering tenker vi at normene for vurdering må økes, siden tiden det vil ta å vurdere oppgaver vil øke merkbart og bli langt mer omfattende.

7) Styrking av lærernes kompetanse:

Vi som lærere har svært ulike kompetanse og bruker KI svært ulikt i vårt arbeid. Oppfølging av vurderingsformer særlig i kategori 3-6 kan fremstå problematisk/krevende pga. ansattes begrensede kompetanse. Hvordan sikrer UiB at vi har minimumskompetanse?

8) Refleksjoner om hva det er viktig å ikke overlate til KI:

- Vi må passe på å ikke miste moralske vurderinger
- Vi må passe på å ikke miste menneskelig variasjon og presisjon i språk og uttrykksform
- Vi må ikke miste finessene
- Vi må ikke miste det som beveger oss

Med vennlig hilsen

Haldis Haukanes
Undervisningsleder

Maria Luttges Mathieu
administrasjonssjef

Det psykologiske fakultet

Dato
12/02/2026

Referanse
2024/2026

Svar fra IPED: Høring Retningslinjer for bruk av KI i vurdering ved Det psykologiske fakultet

Institutt for pedagogikk har hatt høringen ute på egen kanal på Teams slik at alle som ønsker det har kunnet komme med innspill. De programansvarlige ble oppfordret til å bidra til at fagmiljøene tok aktivt stilling til forslaget om retningslinjer, enten ved å oppfordre den enkelte til å sende inn høringsuttalelse eller til å koordinere høringsuttalelse fra programmet.

Det kom inn to innspill til høringen innen den interne fristen ved IPED den 11. februar, og de er gjengitt under i sin helhet:

Robert Kordts

To kommentarer om retningslinjene:

1: Siden den teknologiske og forretningsmessige utviklingen av generativ KI følger til at mange programvarer framtidig vil tilby generative KI, inkludert uten at forbrukere har innsikt i dette, er det viktig å undervise studentene (og undervisere) i hvilke bruksmåter er inkludert i retningslinjene og hvilke ikke. UiBs Microsoft Word (365), f.eks., tilbyr allerede generative KI i form for Copilot, og det kan hende at det blir ennå dypere integrert i programvaren selv. Det kan bety at retningslinjene mister grunnlaget (selvbestemmelse).

2: Stort sett følger retningslinjene en «discursive model» om bruk av genKI (sensu Corbin et al., 2025), og det gjør de bra. Hva er – på sikt – nødvendig, er en «structural approach» (Corbin et al., 2025) med fokus på validitet i vurderingen, der bl.a. fokuset er på læringsprosessen, oppgave-mekanismene er endret osv. Den structural approach burde også bety å reformere både læringsutbyttene, undervisningen og vurderingen for å sikre at studentene får god opplæring i hvordan/når (ikke osv.) generativ KI skal brukes. Det er et av de sentrale læringsmålene til framtidige profesjonsutøvere, og dermed viktig at de lærer det i utdanningen sin.

Referanse:

Postadresse
Universitetet i Bergen
Institutt for pedagogikk
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:
post@uib.no

Organisasjonsnummer
874 789 542

Saksbehandler
Øystein Steine Larsen
Telefon: 55584833
Mobil:
E-post: Oystein.Larsen@uib.no

Corbin, T., Dawson, P., & Liu, D. (2025). Talk is cheap: why structural assessment changes are needed for a time of GenAI. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 1-11.

<https://doi.org/10.1080/02602938.2025.2503964>

Gunn Elisabeth Søreide:

Vi har diskutert forslaget til retningslinjer på BAMAPED programmene. Vi støtter Robert sin kommentar over og har følgende innspill til fakultetets spørsmål:

1. Vår erfaring fra sensur høsten 2025 er at også KI-bruk i kategori 2 gjerne kan ha tydelige krav til dokumentasjon, fordi studentene har ulike oppfatninger av hvor omfattende for eksempel «idemyldring» er.
2. Ja, dette er nødvendig. Dette kan enkelt inkluderes i oppgaveinnleveringsinformasjonen f.eks i Inspira hvor studentene bekrefter at de har skrevet oppgaven selv.
3. Dette bør koordineres med UiB sine retningslinjer som klassifiserer grader av sensitivitet/personvern (åpen, begrenset, fortrolig, strengt fortrolig) i for eksempel korrespondanse, lagring og behandling av forskningsmateriale.
4. Det kan med fordel utvikles en eksempelbase etter hvert som fagmiljøene på fakultetet gjør seg erfaringer med bruken av retningslinjene og kommunikasjonen med studentene.

Med vennlig hilsen

Astrid Tolo
Stedfortredende instituttleder

Øystein Steine Larsen
administrasjonssjef

Det psykologiske fakultet

Dato
13/02/2026

Referanse
2024/2026

Svar fra ISP - Høring Retningslinjer for bruk av KI i vurdering ved Det psykologiske fakultet

Institutt for samfunnspsykologi takker for et grundig og gjennomarbeidet forslag til retningslinjer for bruk av KI i vurdering. Vi støtter behovet for felles rammer som ivaretar faglig forsvarlighet, profesjonsetiske hensyn og rettferdig vurdering.

Nedenfor følger våre viktigste innspill.

1. Kategoriene og avgrensninger

Vi ser verdien av et kategorisystem, men mener særlig skillet mellom kategori 1 og 2 bør presiseres tydeligere.

Vi stiller spørsmål ved om et absolutt forbud mot KI i idéfasen er prinsipielt konsistent, gitt at tilsvarende faglig sparring med mennesker er tillatt. Det fremstår uklart hvorfor idémyldring med KI skal være forbudt, mens idémyldring med medstudenter, veiledere eller andre fagpersoner er akseptabelt. Reguleringen bør i større grad rette seg mot produksjon av vurderingsrelevant tekst, struktur og argumentasjon, snarere enn mot ikke-etterprøvbare tankeprosesser.

Videre anbefaler vi at det i hver kategori tydelig angis både hva som er tillatt og hva som eksplisitt ikke er tillatt, for å redusere tolkningsrom og praksisvariasjon.

Vi etterlyser også en avklaring av hvorvidt kategoriene er tenkt å være gjensidig utelukkende eller om flere kategorier skal kunne gjelde samtidig.

2. Dokumentasjon og vurdering

Retningslinjene forutsetter at studenters dokumentasjon og kritiske bruk av KI skal vurderes i kategori 3–6. Vi savner imidlertid presisering av:

- Hvilke kriterier som skal legges til grunn

Postadresse
Universitetet i Bergen
Institutt for samfunnspsykologi
Postboks 7800
N-5020 BERGEN

E-post:
post@uib.no

Organisasjonsnummer
874 789 542

Saksbehandler
Ida Lundberg Samuelsen
Telefon: 55586821
Mobil:
E-post: Ida.Samuelsen@uib.no

- Hvordan dokumentasjon kan etterprøves
- Hvilken kompetanse sensorer skal ha for å vurdere dette

Uten tydeligere veiledning risikerer dokumentasjonskravene å bli basert på tillit alene. Det bør utvikles eksempler på god og utilstrekkelig dokumentasjon, samt felles føringer for vurdering.

3. Studenterklæring ved kategori 1

Vi er usikre på om en absolutt egenerklæring om fravær av KI-bruk er praktisk gjennomførbart. Generativ KI er nå integrert i søkemotorer og tekstverktøy på måter studenter ikke nødvendigvis er bevisste. Dette bør tas høyde for i formuleringene.

Vi anbefaler at erklæringen knyttes til konkretiserte bruksformer, og at det parallelt utvikles tydelig opplæring for studenter om hva som regnes som KI-bruk.

Vi ber fakultetet vurdere om følgende forslag til erklæring kan være mer hensiktsmessig: «All tekst, struktur og argumentasjon som leveres til vurdering skal være studentens eget arbeid.»

4. Sensitivt materiale

Vi støtter et tydelig forbud mot opplasting av konfidensielt og personidentifiserbart materiale. Vi anbefaler at forbudet også eksplisitt omfatter konkurransesensitiv informasjon og materiale knyttet til samarbeid med offentlige etater og næringsliv.

Det bør også presiseres at studenter ved tvil skal kontakte emneansvarlig før eventuell bruk.

5. Praktiske presiseringer

Retningslinjene bør ta høyde for at:

- Søkemotorer nå ofte gir generative KI-oppsummeringer som standard.
- Språkverktøy som Grammarly kan gi omfattende omskrivingsforslag og dermed fungere som generativ KI.
- Verktøy som tidligere ikke har hatt KI-funksjoner får det i økende grad. F.eks. har flere digitale notatsystemer nå fått ulike variasjoner av KI integrert. En utilsiktet konsekvens av retningslinjene slik de er foreslått nå kan være at studenter nektes å ta i bruk egne tidligere notater. Disse utfordringene gjelder bredt og vil kunne være relevante både for vanlige tekstbehandlingsprogram, analyseverktøy, med mere.

Det bør tydeliggjøres hvordan slike verktøy klassifiseres innenfor systemet.

Avslutning

Instituttet støtter intensjonen bak retningslinjene og anerkjenner behovet for felles prinsipper. Samtidig mener vi at reguleringen bør være:

- Prinsipielt konsistent
- Praktisk håndterbar
- Tydelig avgrenset mot produksjon av vurderingsrelevant arbeid, ikke mot regulering av kognitivt arbeid i forkant (f.eks. idémyldring)

Instituttet er bekymret for at retningslinjene skal kunne brukes for å gi oss legitimitet til å bruke vurderingsformer hvor studentene har mulighet til å bruke KI-verktøy, men hvor dette blir forsøkt unngått ved å oppfordre studentene om å la være, og verifisere dette med en erklæring. Vårt standpunkt er at den eneste realistiske måten vi kan gjennomføre vurdering uten at studentene tar i bruk KI er å ta i bruk vurderingsformer hvor studentene ikke har tilgang på KI-verktøy, f.eks. skoleeksamen eller muntlig eksamen.

Vi ser frem til videre dialog og reviderte retningslinjer som balanserer faglig integritet med den teknologiske virkeligheten studentene opererer i.

Med vennlig hilsen

Rune Aune Mentzoni
instituttleder

Ida Lundberg Samuelsen
administrasjonssjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrifter.